

ՄԱՍ 2.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ. ՏՆԱՅԻՆ
ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ, ԾԱԽՍԵՐԸ ԵՎ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍՆՆԴԱՍԹԵՐՔԻ
ՍՊԱՌՈՒՄԸ

Գլուխ 6. Տնային տնտեսությունների եկամուտները, ծախսերը և հիմնական սննդամթերքի սպառումը

Սույն բաժնում ներկայացված է տնային տնտեսությունների եկամուտների, ծախսերի և հիմնական սննդամթերքի սպառման դինամիկան 2004-2017թթ.-ի ընթացքում: Ներկայացվող վերլուծությունը հիմնված է տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունների արդյունքների վրա: Տեղեկատվության աղբյուրն է՝ ընթացիկ ծախսերի, սպառման և եկամուտների **օրագիրը**: Այս գլխում ներկայացված տնային տնտեսությունների կենսապայմանների բոլոր ցուցանիշները գնահատվել են ըստ մեկ շնչի հաշվով կատարված հաշվարկների:

6.1. Տնային տնտեսությունների տնօրինվող եկամուտները

Տնային տնտեսության եկամուտը հանդիսանում է բնակչության կենսամակարդակը գնահատող կարևորագույն ցուցանիշներից մեկը:

Տնային տնտեսության ամբողջական եկամուտը կազմված է դրամական եկամուտների բոլոր բաղադրիչներից և այնպիսի ոչ դրամական եկամուտների բաղադրիչներից, ինչպիսիք են՝ տնային տնտեսության կողմից սպառվող (օգտագործվող), սեփական տնտեսությունից ստացված սննդամթերքը՝ դրամով արտահայտված, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված ոչ պարենային ապրանքները և ծառայությունները:

Տնային տնտեսության դրամական եկամուտներն իրենց մեջ ներառում են՝ տնային տնտեսության անդամների կողմից իբրև աշխատանքի վարձատրություն ստացված գումարները (չեն հաշվառվում եկամտահարկը և աշխատավարձից այլ պարտադիր սոցիալական վճարումները), ինքնագրավածության արդյունքում կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված գումարները, սոցիալական տրանսֆերտները (կենսաթոշակները, դրամական սոցիալական աջակցությունը, ներառյալ գործազրկության նպաստը, ընտանեկան նպաստը, երեխայի ծննդյան և խնամքի նպաստները և այլ նպաստներ), մասնավոր տրանսֆերտները, վարձակալության տրված սեփականության դիմաց վարձավճարները, տոկոսավճարները, դիվիդենդները, շահաբաժինները, բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի վաճառքից ստացված գումարները, անշարժ գույքի և տան ունեցվածքի, գյուղատնտեսական կենդանիների, սեփական տնտեսությունից ստացված մթերքի վաճառքի գումարները, կրթաթոշակների, ինչպես նաև բարեկամների և այլ անձանց կողմից տրամադրված օժանդակության կամ այլ դրամական եկամուտների տեսքով ստացված գումարները:

Տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով դրամական անվանական եկամուտների չափն ու կառուցվածքը 2008-2009թթ. և 2016-2017թթ. ժամանակահատվածների համար բերված է Աղյուսակ 6.1-ում:

Աղյուսակ 6.1. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական եկամուտների տեսակները, 2008-2009, 2016-2017թթ.

	Տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով, միջին ամսական							
	Դրամ				%			
	2008թ.	2009թ.	2016թ.	2017թ.	2008թ.	2009թ.	2016թ.	2017թ.
1. Դրամական եկամուտներ	26 866	28 038	56 544	58 474	90.8	91.8	94.7	94.9
այդ թվում՝								
• վարձու աշխատանք	14 491	15 328	31 420	32 198	49.0	50.2	52.6	52.2
• ինքնազբաղվածություն	2 385	1 534	5 573	5 575	8.1	5.0	9.3	9.1
• գյուղմթերքի և կենդանիների վաճառք	1 771	1 667	2 955	3 491	6.0	5.5	5.0	5.7
• սեփականություն (վարձակալության վճարներ, տոկոսավճարներ, շահաբաժիններ)	35	25	122	99	0.1	0.1	0.2	0.2
• պետական թոշակներ և նպաստներ	4 870	5 615	9 569	9 932	16.5	18.4	16.0	16.1
• տրանսֆերտներ	2 692	2 669	4 932	5 563	9.1	8.7	8.3	9.0
դրանցից՝	449	354	517	571	1.5	1.2	0.9	0.9
- Հայաստանում ապրող բարեկամներից								
- Հայաստանից դուրս ապրող	2 243	2 315	4 415	4 992	7.6	7.5	7.4	8.1
• այլ եկամուտներ	622	1 200	1 973	1 616	2.0	3.9	3.3	2.6
2. Ոչ դրամական եկամուտներ	2 710	2 503	3 146	3 121	9.2	8.2	5.3	5.1
այդ թվում՝								
• սննդամթերքի սպառում սեփական տնտեսությունից	2 426	2 230	2 841	2 778	8.2	7.3	4.8	4.5
• անվճար ոչ պարենային ապրանքներ և ծառայություններ	284	273	305	343	1.0	0.9	0.5	0.6
Ընդամենը ամբողջական եկամուտ	29 576	30 541	59 690	61595	100	100	100	100

Աղբյուրը. *SSY ԱՀ 2008-2009, 2016-2017թթ.*

Ինչպես վկայում են Աղյուսակ 6.1-ի տվյալները, 2008-2017թթ.-ի ընթացքում ամբողջական եկամուտների կազմում դրամական եկամուտների մասնաբաժինն աճել է, իսկ ոչ դրամական եկամուտների մասնաբաժինը նվազել է:

Դիտարկելով տնային տնտեսությունների եկամուտների աղբյուրներն ըստ բնակավայրերի՝ ակնհայտ է դառնում, որ վարձու աշխատանքից ստացված եկամուտների կարևորությունը մեծ է հատկապես քաղաքայինների համար, որտեղ այն 2017թ.-ին կազմել է ամբողջական եկամուտների 60.3% (Աղյուսակ 6.2): Գյուղաբնակ տնային տնտեսություններում վարձու աշխատանքից ստացված եկամուտների մասնաբաժինը 1.7 անգամ ցածր է քաղաքայինից և կազմել է ամբողջական եկամուտների 36.3%-ը: Ինչ վերաբերում է ինքնազբաղվածությունից ստացված եկամուտների մասնաբաժնին, ապա քաղաքային բնակավայրերում 2008-2017թթ.-ի ժամանակահատվածում այն աճել է՝ 9.9%-ից՝ 10.5%, իսկ գյուղաբնակ տնային տնտեսություններում՝ 4.1%-ից՝ 6.2%: 2017թ.-ին 2008թ.-ի համեմատ նվազել է գյուղաբնակների եկամուտների մասնաբաժինը գյուղմթերքի և կենդանիների վաճառքից (17.6%-ից՝ 15.8%): Գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների համար ոչ դրամական եկամուտների մասնաբաժինն անհամեմատ բարձր է քաղաքայինների համեմատ, հատկապես սեփական տնտեսությունից

ստացված սննդամթերքի տեսքով, չնայած նրան, որ 2008թ.-ի համեմատ այն նվազել է: Ոչ դրամական եկամուտների մասնաբաժինը 2017թ.-ին կազմել է գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների եկամուտների 11.3%-ը, այն դեպքում, երբ քաղաքաբնակների համար այն կազմել է միայն 1.9%: Միևնույն ժամանակ, քաղաքաբնակ տնային տնտեսությունների համար նվազել է և մասնավոր տրանսֆերտների մասնաբաժինը, իսկ գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների համար այն ավելացել է (քաղաքաբնակներինը՝ 2008թ.-ի 9.9%-ից 2017թ.-ին կազմելով 8.4%, իսկ գյուղաբնակներինը՝ 2008թ.-ի 7.3%-ից 2017թ.-ին կազմելով 10.3%):

Աղյուսակ 6.2. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական եկամուտների աղբյուրներն ըստ բնակավայրի տեսակի, 2008 և 2017թթ., (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

	Քաղաքային բնակավայր				Գյուղական բնակավայր			
	դրամ		%		Դրամ		%	
	2008թ.	2017թ.	2008թ.	2017թ.	2008թ.	2017թ.	2008թ.	2017թ.
1. Դրամական եկամուտներ	30 174	65 520	96.8	98.1	20 754	47 296	78.0	88.7
այդ թվում՝								
• վարձու աշխատանք	18 068	40 309	57.9	60.3	7 881	19 331	29.6	36.3
• ինքնագրավածություն	3 084	6 994	9.9	10.5	1 092	3 325	4.1	6.2
• գյուղմթերքի և կենդանիների վաճառք	201	365	0.6	0.5	4 670	8 451	17.6	15.8
• սեփականություն (վարձակալության վճարներ, տոկոսավճարներ, շահաբաժիններ)	49	127	0.2	0.2	10	54	0.0	0.1
• պետական թոշակներ և նպաստներ	5 006	10 727	16.1	16.1	4 615	8 670	17.3	16.3
• տրանսֆերտներ	3 094	5 619	9.9	8.4	1 950	5 475	7.3	10.3
դրանցից՝								
- Հայաստանում ապրող բարեկամներից	587	848	1.9	1.3	195	131	0.7	0.3
- Հայաստանից դուրս ապրող	2 507	4 771	8.0	7.1	1 755	5 344	6.6	10.0
• այլ եկամուտներ	672	1 379	2.2	2.1	536	1 991	2.1	3.7
2. Ոչ դրամական եկամուտներ	1 010	1 283	3.2	1.9	5 852	6 038	22.0	11.3
այդ թվում՝								
• սննդամթերքի սպառում սեփական տնտեսությունից	686	828	2.2	1.2	5 642	5 871	21.2	11.0
• անվճար ոչ պարենային ապրանքներ և ծառայություններ	324	455	1.0	0.7	210	166	0.8	0.3
Ընդամենը ամբողջական եկամուտ	31 184	66 803	100	100	26 606	53 334	100	100

Աղբյուրը. *SSYULZ 2008 և 2017թթ.*

Աղյուսակ 6.3-ում բերված է դրամական եկամուտների կառուցվածքն՝ ըստ դրամական եկամուտների դեցիլային խմբերի: Տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս եկամտի աղբյուրների բաշխվածությունն ու դրանց շարժընթացը: 2004-2017թթ.-ի ընթացքում նվազել է աշխատանքից ստացված եկամուտների տարբերությունն ամենաաղքատ և ամենահարուստ դեցիլային խմբերում (2004թ.-ի 98 անգամից, 2017թ.-ին կազմելով մոտ 75 անգամ): Նվազել է նաև տրանսֆերտներից ստացված եկամուտների տարբերությունը՝ 2004թ.-ի 57 անգամից 2017թ.-ին կազմելով 35 անգամ: Գյուղմթերքի

վաճառքից ստացված եկամուտների տարբերությունը տասներորդ և առաջին դեցիլային խմբերում 2004թ.-ի 7.7 անգամից աճել է՝ 2017թ.-ին կազմելով 11.6 անգամ (Աղյուսակ 6.3):

Աղյուսակ 6.3. Հայաստան. Դրամական անվանական եկամուտների շարժընթացն ըստ տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2017թթ.ին*
(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, դրամով)

2004թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	2 260	4 395	6 189	8 017	9 869	11 903	14 337	17 882	23 793	47 061
այդ թվում՝ եկամուտներ աշխատանքից	294	959	2 029	3 384	4 929	6 323	8 105	11 498	15 944	28 881
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	1 032	1 872	2 175	2 094	2 357	2 315	2 190	2 059	1 921	1 771
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	495	810	909	1 282	1 213	1 683	1 775	1 867	2 311	3 823
տրանսֆերտներ	157	188	444	592	728	1 000	1 582	1 857	2 840	8 933
որից՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	73	90	160	214	169	344	353	318	567	1602
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	84	98	284	378	559	656	1 229	1 539	2 273	7 331
այլ եկամուտներ	282	566	632	665	642	582	685	601	777	3 653

2008թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	5 236	10 012	13 483	16 754	20 150	23 936	28 035	33 561	42 934	76 398
այդ թվում՝ եկամուտներ աշխատանքից	682	3 085	6 298	8 442	10 553	13 783	18 467	22 034	31 085	55 560
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	2 550	4 099	4 334	4 412	4 951	5 620	5 356	6 684	4 656	6 259
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	787	1 663	1 631	1 959	2 093	1 597	1 412	1 491	1 706	3 474
տրանսֆերտներ	549	617	790	1 368	2 020	2 138	2 355	2 884	4765	9 662
որից՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	165	135	141	197	319	504	390	463	752	1 464
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	384	482	649	1 171	1 701	1 634	1 965	2 421	4 013	8 198
այլ եկամուտներ	668	548	431	572	533	797	445	468	722	1443

2009թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	5 273	9 877	13 731	17 660	21 416	25 337	30 058	36 482	45 723	76 508
այդ թվում՝ եկամուտներ աշխատանքից	448	2 465	5 724	9 460	11 741	14 966	19 002	22 770	30 766	52 328
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	2 714	4 741	4 579	4 537	5 480	6 800	6 342	6 344	7 246	7 692
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	765	878	1 429	1 213	1 405	1 387	953	2 070	1 734	4 928
տրանսֆերտներ	315	489	1 051	1 133	1 775	1 442	2 927	3 614	4 518	9 584

2009թ.	Դեցիային խմբեր ըստ դրամական էկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
որից` - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	98	118	244	249	318	173	421	311	567	1 067
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	217	371	807	884	1 457	1 269	2 506	3 303	3 951	8 517
այլ էկամուտներ	1 031	1 304	948	1 317	1 015	742	834	1 684	1 459	1 976

2010թ.	Դեցիային խմբեր ըստ դրամական էկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական էկամուտները	6 489	11 207	15 440	19 407	23 166	27 216	32 225	39 133	49 671	91 965
այդ թվում` էկամուտներ աշխատանքից	748	2 774	6 178	10 387	13 460	15 843	19 319	25 760	35 951	59 114
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	3 380	4 979	5 281	5 181	5 264	6 830	7 617	7 104	6 250	7 090
էկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	599	1 145	1 065	933	842	1 186	979	1 205	1 439	2 438
տրանսֆերտներ	390	714	1 087	1 465	2 346	2 080	3 026	3 998	5 221	18 963
որից` - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	136	208	221	205	379	206	578	871	842	1 314
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	254	506	866	1 260	1 967	1 874	2 448	3 127	4 379	17 649
այլ էկամուտներ	1 372	1 595	1 828	1 441	1 254	1 276	1 284	1 066	810	4 360

2011թ.	Դեցիային խմբեր ըստ դրամական էկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական էկամուտները	6 530	12 242	16 757	21 181	25 880	30 582	36 501	43 972	55 171	95 095
այդ թվում` էկամուտներ աշխատանքից	772	3 678	7 237	11 181	14 155	18 480	22 218	28 220	37 017	62 731
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	3 143	5 104	5 307	5 954	6 861	7 965	7 452	8 148	6 882	8 575
էկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	1 005	1 287	1 457	1 363	1 642	1 182	1 694	1 815	2 030	3 928
տրանսֆերտներ	311	570	1 185	1 543	2 123	2 044	3 960	4 437	7 541	17 770
որից` - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	97	70	264	466	269	232	375	478	1 382	1 962
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	214	500	921	1 077	1 854	1 812	3 585	3 959	6 159	15 808
այլ էկամուտներ	1 299	1 603	1 571	1 140	1 099	911	1 177	1 352	1 701	2 091

2012թ.	Դեցիային խմբեր ըստ դրամական էկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական էկամուտները	7 437	13 676	18 539	23 340	28 220	33 446	39 728	48 241	60 756	118 748
այդ թվում` էկամուտներ աշխատանքից	1 075	4 505	7 600	11 999	15 363	18 755	22 465	32 647	42 900	78 523
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	1 083	1 466	1 925	2 335	1 905	1 723	1 661	1 506	1 686	7 053
էկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	3 953	5 893	6 419	6 204	7 891	9 059	9 656	7 809	7 462	7 796

2012թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
տրանսֆերտներ	228	646	1 311	1 756	1 821	3 085	4 575	4 930	7 902	16 148
որից` - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	58	92	161	177	200	459	584	819	901	1 485
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	170	554	1 150	1 579	1 621	2 626	3 991	4 111	7 001	14 663
այլ եկամուտներ	1 098	1 166	1 284	1 046	1 240	824	1 371	1 349	806	9 228

2013թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	8 469	15 400	20 981	25 847	30 969	36 169	42 430	51 041	64 742	130 642
այդ թվում` եկամուտներ աշխատանքից	1 190	6 088	9 455	13 152	16 782	20 914	26 026	32 819	43 957	84 238
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 214	5 152	6 490	6 852	7 727	9 527	9 084	8 112	7 956	10 912
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	1 031	1 339	2 443	2 225	2 409	1 703	1 534	2 333	2 336	7 208
տրանսֆերտներ	454	1 104	1 193	2 415	2 117	2 367	4 234	5 984	8 483	19 834
որից` - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	99	192	78	545	247	425	580	613	884	1 980
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	355	912	1 115	1 870	1 870	1 942	3 654	5 371	7 599	17 854
այլ եկամուտներ	1 580	1 717	1 400	1 203	1 934	1 658	1 552	1 793	2 010	8 450

2014թ.	Դեցիլային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	9 382	17 253	23 343	29 414	34 774	41 080	48 243	58 685	76 763	156 509
այդ թվում` եկամուտներ աշխատանքից	1 810	6 058	10 126	15 455	18 873	22 398	30 304	36 719	51 889	107 455
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 620	6 496	6 595	7 962	9 496	10 567	10 457	10 225	8 518	8 176
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	927	1 523	2 519	1 928	1 535	1 624	1 339	1 609	3 817	9 652
տրանսֆերտներ	357	1 358	2 259	2 181	3 225	4 616	4 402	7 724	10 393	24 748
որից` - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	47	131	156	398	470	616	790	640	1 278	2 137
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	310	1 213	2 103	1 782	2 738	3 977	3 593	7 084	9 099	22 611
այլ եկամուտներ	1 668	1 818	1 844	1 888	1 645	1 875	1 741	2 409	2 146	6 478

2015թ.	Դեցիային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	10 299	19 082	25 414	31 424	37 664	43 682	50 708	60 711	76 501	168 604
այդ թվում՝ եկամուտներ աշխատանքից	1 278	6 743	12 053	17 175	22 168	25 230	30 965	38 818	53 268	128 878
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 945	6 853	7 159	8 080	10 127	12 671	11 410	11 079	9 910	10 720
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	1 234	2 447	2 637	2 031	1 726	1 334	1 928	1 958	2 475	8 980
տրանսֆերտներ	526	1 097	1 665	2 395	1 857	3 114	3 949	7 227	8 692	1 6476
որից՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	86	255	217	515	219	60	337	918	963	1 096
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	440	842	1427	1 850	1 637	3 050	3 612	6 308	7 729	15 380
այլ եկամուտներ	2 316	1 942	1 900	1 743	1 786	1 333	2 456	1 629	2 156	3 550

2016թ.	Դեցիային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	9 349	18 510	25 390	32 634	40 053	47 281	56 671	73 808	99 360	163 336
այդ թվում՝ եկամուտներ աշխատանքից	1 288	6 793	11 199	16 419	21 994	26 897	34 849	46 472	73 199	131 421
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	4 507	6 926	7 240	9 347	11 929	12 533	12 317	11 559	8 985	10 506
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	989	1 383	3 046	2 615	2 507	2 115	1 631	3 334	5 525	6 465
տրանսֆերտներ	563	1 236	1 798	2 452	2 526	4 425	6 099	9 871	8 297	12 148
որից՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	158	163	174	309	140	491	666	1 094	557	1 363
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	387	1 073	1 602	2 142	2 385	3 932	5 422	8 774	7 733	10 785
այլ եկամուտներ	2 002	2 172	2 107	1 801	1 097	1 311	1 775	2 572	3 354	2 796

2017թ.	Դեցիային խմբեր ըստ դրամական եկամուտների									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Դրամական եկամուտները	10 209	20 967	28 609	35 392	41 798	49 118	58 854	72 974	95 679	172 413
այդ թվում՝ եկամուտներ աշխատանքից	1724	8 703	14 962	19 326	23 242	28 400	36 884	48 923	67 554	128 940
թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	5 292	7 263	8 006	9 977	12 680	12 959	12 140	10 161	11 099	9 856
եկամուտներ գյուղմթերքի վաճառքից	1 049	2 041	2 311	1 720	1 631	1 706	3 497	3 736	5 088	12 211
տրանսֆերտներ	526	1 349	2 105	2 388	3 067	4 440	5 279	8 470	9 910	18 223
որից՝ - Հայաստանում ապրող բարեկամներից	137	198	217	199	505	497	532	1157	1031	1238
- Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	384	1151	1888	2189	2562	3943	4746	7313	8879	16985
այլ եկամուտներ	1 618	1 611	1 225	1 981	1 178	1 613	1 054	1 684	2 028	3 183

Աղբյուրը. SSԿԱՀ 2004, 2008-2017թթ.

*) Բացառությամբ եկամուտը ցույց չտված տնային տնտեսությունների

Պետական տրանսֆերտները դրամական եկամտի հիմնական աղբյուր են հենց առաջին դեցիլային խմբի տնային տնտեսությունների համար (2017թ.՝ 51.8%), իսկ տասներորդ դեցիլային խմբում եկամտի այդ աղբյուրի մասնաբաժինը շատ փոքր է (5.7%) (Աղյուսակ 6.4 և Գծապատկեր 6.1):

Մասնավոր տրանսֆերտների մասնաբաժինն ամենաբարձրն է ութերորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների կազմում (11.6%) և 2004թ.-ի (10.4%) համեմատ եկամտի այդ աղբյուրի տեսակարար կշիռն աճել է: Եկամտի այդ աղբյուրի մասնաբաժինը 2017թ.-ին 2004թ.-ի համեմատ աճել է նաև երկրորդ, չորրորդ և վեցերորդ դեցիլային խմբերի տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների կազմում: Մնացած դեցիլային խմբերում այն նվազել է: Առաջին դեցիլային խմբի համար նշված մասնաբաժինը 2 անգամ պակաս է տասներորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների տեսակարար կշռից (5.2% և 10.6% համապատասխան): Հարկ է նշել, որ 2017թ.-ին մասնավոր տրանսֆերտների մասնաբաժինը տասներորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների դրամական եկամուտների կազմում 2004թ.-ի համեմատ մոտ 1.8 անգամ նվազել է (19%-ից 10.6%-ը):

Աղյուսակ 6.4. Հայաստան. Դրամական եկամուտների կառուցվածքն ըստ դրամական եկամուտների դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2017թթ.-ին, (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

(տոկոսներով)

Դրամական եկամուտների դեցիլային խմբեր	Տարիներ	Դրամական եկամուտներ	այդ թվում՝							
			աշխատանքից	թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	եկամուտներ գյուղատնտեսությանից	տրանսֆերտներ	որից՝		Այլ եկամուտներ	
							Հայաստանում ապրող բարեկամներից	Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից		
I	2004 թ.	100	13	45.7	21.9	6.9	3.2	3.7	12.5	
	2008 թ.	100	13	48.7	15	10.5	3.1	7.3	12.8	
	2009 թ.	100	8.5	51.5	14.5	6	1.9	4.1	19.6	
	2010 թ.	100	11.5	52.2	9.2	6	2.1	3.9	21.1	
	2011թ.	100	11.8	48.1	15.4	4.8	1.5	3.3	19.9	
	2012թ.	100	14.5	53.2	14.6	3.1	0.8	2.3	14.6	
	2013թ.	100	14.0	49.7	12.2	5.4	1.2	4.2	18.7	
	2014թ.	100	19.3	49.2	9.9	3.8	0.5	3.3	17.8	
	2015թ.	100	12.4	48.0	12.0	5.1	0.8	4.3	22.5	
	2016թ.	100	13.8	48.2	10.6	6.0	1.6	4.1	21.4	
2017թ.	100	16.9	51.8	10.3	5.2	1.4	3.8	15.8		
II	2004 թ.	100	21.8	42.6	18.4	4.3	1.9	2.2	12.9	
	2008 թ.	100	30.8	40.9	16.6	6.2	1.3	4.8	5.5	
	2009 թ.	100	25.0	48.0	8.9	4.9	1.2	3.7	13.2	
	2010 թ.	100	24.8	44.4	10.2	6.4	1.8	4.5	14.2	
	2011 թ.	100	30.0	41.7	10.5	4.7	0.6	4.1	13.1	
	2012 թ.	100	32.9	43.1	10.7	4.7	0.6	4.0	8.6	
	2013թ.	100	39.5	33.5	8.7	7.2	1.2	5.8	11.1	
	2014թ.	100	35.1	37.7	8.8	7.9	0.8	7.0	10.5	
	2015թ.	100	35.3	35.9	12.8	5.8	1.3	4.4	10.2	
	2016 թ.	100	36.7	37.4	7.5	6.7	0.9	5.8	11.7	
2017թ.	100	41.5	34.6	9.8	6.4	0.9	5.5	7.7		

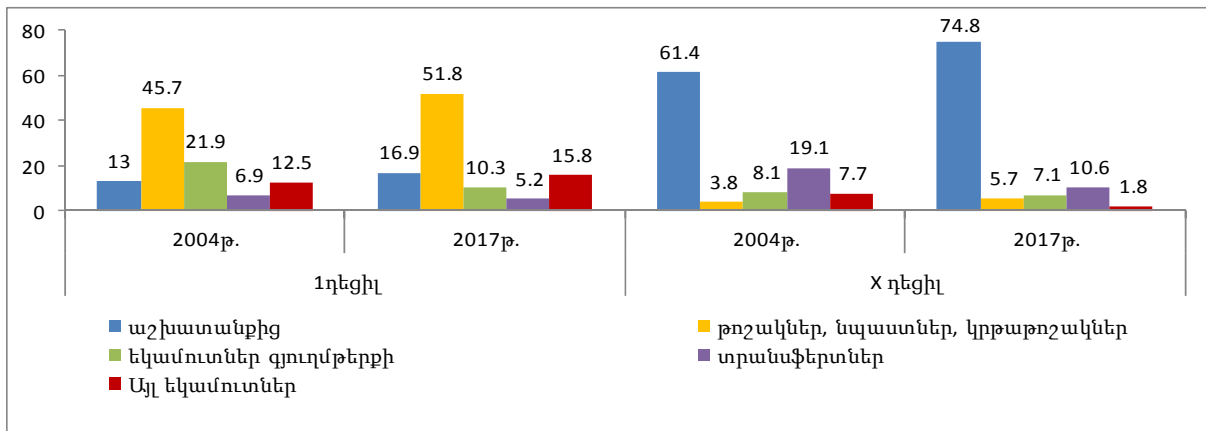
Դրամական եկամուտների դեղին լամբեր	Տարիներ	Դրամական եկամուտներ	աղ թվում՝						
			աշխատանքից	թոշակներ, նպաստներ, կրթաթոշակներ	եկամուտներ գյուղատնտեսությանից	տրանսֆերտներ	որից՝		Այլ եկամուտներ
							Հայաստանում ապրող բարեկամներից	Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	
III	2004թ.	100	32.8	35.1	14.7	7.2	2.5	4.6	10.2
	2008 թ.	100	46.7	32.1	12.1	5.9	1	4.8	3.2
	2009 թ.	100	41.7	33.3	10.4	7.7	1.8	5.9	6.9
	2010 թ.	100	40.0	34.2	6.9	7.0	1.4	5.6	11.8
	2011 թ.	100	43.2	31.7	8.7	7.0	1.5	5.5	9.4
	2012 թ.	100	41.0	34.6	10.4	7.1	0.9	6.2	6.9
	2013թ.	100	45.1	30.9	11.6	5.7	0.4	5.3	6.7
	2014թ.	100	43.4	28.2	10.8	9.7	0.7	9.0	7.9
	2015թ.	100	47.4	28.2	10.4	6.5	0.9	5.6	7.5
	2016թ.	100	44.1	28.5	12.0	7.1	0.7	6.3	8.3
2017թ.	100	52.3	28.0	8.1	7.3	0.7	6.6	4.3	
IV	2004 թ.	100	42.2	26.1	16	7.4	2.4	4.7	8.3
	2008 թ.	100	50.4	26.3	11.7	8.2	1.2	7	3.4
	2009 թ.	100	53.6	25.7	6.9	6.4	1.4	5	7.5
	2010 թ.	100	53.5	26.7	4.8	7.5	1.1	6.5	7.4
	2011 թ.	100	52.8	28.1	6.4	7.3	2.1	5.2	5.4
	2012 թ.	100	51.4	26.6	10.0	7.5	0.8	6.8	4.5
	2013թ.	100	50.9	26.5	8.6	9.3	2.1	7.2	4.7
	2014թ.	100	52.5	27.1	6.6	7.4	1.4	6.1	6.4
	2015թ.	100	54.7	25.7	6.5	7.6	1.6	5.9	5.5
	2016թ.	100	50.3	28.7	8.0	7.5	0.9	6.6	5.5
2017թ.	100	54.6	28.2	4.9	6.7	0.5	6.2	5.6	
V	2004 թ.	100	49.9	23.9	12.3	7.4	1.7	5.7	6.5
	2008 թ.	100	52.4	24.6	10.4	10	1.6	8.4	2.6
	2009 թ.	100	54.8	25.6	6.6	8.3	1.5	6.8	4.7
	2010 թ.	100	58.1	22.7	3.6	10.1	1.6	8.5	5.4
	2011 թ.	100	54.7	26.5	6.3	8.2	1.0	7.2	4.3
	2012 թ.	100	54.4	28.0	6.8	6.5	0.7	5.7	4.3
	2013թ.	100	54.2	25.0	7.8	6.8	0.8	6.0	6.2
	2014թ.	100	54.3	27.3	4.4	9.3	1.4	7.9	4.7
	2015թ.	100	58.9	26.9	4.6	4.9	0.6	4.3	4.7
	2016թ.	100	54.9	29.8	6.3	6.3	0.3	6.0	2.7
2017թ.	100	55.6	30.3	4.0	7.3	1.2	6.1	2.8	
VI	2004 թ.	100	53.1	19.5	14.1	8.4	2.8	5.5	4.9
	2008 թ.	100	57.6	23.5	6.7	8.9	2.1	6.8	3.3
	2009 թ.	100	59.1	26.8	5.5	5.7	0.7	5	2.9
	2010 թ.	100	58.2	25.1	4.4	7.6	0.7	6.9	4.7
	2011 թ.	100	60.4	26	3.9	6.7	0.8	5.9	3
	2012 թ.	100	56.1	27.1	5.2	9.2	1.4	7.9	2.4
	2013թ.	100	57.8	26.3	4.7	6.6	1.2	5.4	4.6
	2014թ.	100	54.5	25.7	4.0	11.2	1.5	9.7	4.6
	2015թ.	100	57.7	29.0	3.1	7.1	0.1	7.0	3.1
	2016թ.	100	56.9	26.5	4.5	9.3	1.0	8.3	2.8
2017թ.	100	57.9	26.3	3.5	9.0	1.0	8.0	3.3	
VII	2004 թ.	100	56.5	15.3	12.4	11	2.3	8.6	4.8
	2008 թ.	100	65.9	19.1	5	8.4	1.4	7	1.6
	2009 թ.	100	63.2	21.1	3.2	9.7	1.4	8.3	2.8
	2010 թ.	100	60.0	23.6	3.0	9.4	1.8	7.6	4

Դրամական եկամուտ- ների դեղի- լային խմբեր	Տարի- ներ	Դրամա- կան եկամուտ- ներ	աղ թվում՝						
			աշխա- տանքից	թոշակներ, նպաստներ, կրթաթո- շակներ	եկամուտներ գյուղատնտես- ությանից	տրանս- ֆերտ- ներ	որից՝		Այլ եկա- մուտ- ներ
							Հայաստանում ապրող բարե- կամներից	Հայաստանից դուրս ապրող բարեկամներից	
	2011 թ.	100	60.9	20.4	4.6	10.8	1	9.8	3.3
	2012 թ.	100	56.5	24.3	4.2	11.5	1.4	10.0	3.5
	2013թ.	100	61.3	21.4	3.6	10.0	1.4	8.6	3.7
	2014թ.	100	62.8	21.7	2.8	9.1	1.6	7.4	3.6
	2015թ.	100	61.1	22.5	3.8	7.8	0.7	7.1	4.8
	2016թ.	100	61.5	21.7	2.9	10.8	1.2	9.6	3.1
	2017թ.	100	62.7	20.6	5.9	9.0	0.9	8.1	1.8
VIII	2004 թ.	100	64.3	11.5	10.4	10.4	1.8	8.6	3.4
	2008 թ.	100	65.7	19.9	4.4	8.6	1.4	7.2	1.4
	2009 թ.	100	62.4	17.4	5.7	9.9	0.9	9	4.6
	2010 թ.	100	65.8	18.2	3.1	10.2	2.2	8	2.7
	2011 թ.	100	64.2	18.5	4.1	10.1	1.1	9	3.1
	2012 թ.	100	67.7	16.2	3.1	10.2	1.7	8.5	2.8
	2013թ.	100	64.3	15.9	4.6	11.7	1.2	10.5	3.5
	2014թ.	100	62.6	17.4	2.7	13.2	1.1	12.1	4.1
	2015թ.	100	63.9	18.3	3.2	11.9	1.5	10.4	2.7
	2016թ.	100	62.9	15.7	4.5	13.4	1.5	11.9	3.5
2017թ.	100	67.0	14.0	5.1	11.6	1.6	10.0	2.3	
IX	2004 թ.	100	67.0	8.1	9.7	11.9	2.3	9.6	3.3
	2008 թ.	100	72.4	10.8	4.0	11.1	1.8	9.3	1.7
	2009 թ.	100	67.3	15.8	3.8	9.9	1.2	8.6	3.2
	2010 թ.	100	72.4	12.6	2.9	10.5	1.7	8.8	1.6
	2011 թ.	100	67.1	12.5	3.7	13.7	2.5	11.2	3.0
	2012 թ.	100	70.6	12.3	2.8	13.0	1.5	11.5	1.3
	2013թ.	100	67.9	12.3	3.6	13.1	1.4	11.7	3.1
	2014թ.	100	67.6	11.1	5.0	13.5	1.7	11.9	2.8
	2015թ.	100	69.6	13.0	3.2	11.4	1.3	10.1	2.8
	2016թ.	100	73.6	9.0	5.6	8.4	0.6	7.8	3.4
2017թ.	100	70.6	11.6	5.3	10.4	1.1	9.3	2.1	
X	2004 թ.	100	61.4	3.8	8.1	19	3.3	15.6	7.7
	2008 թ.	100	72.7	8.2	4.5	12.6	1.9	10.7	1.9
	2009 թ.	100	68.4	10.1	6.4	12.5	1.4	11.1	2.6
	2010 թ.	100	64.3	7.7	2.7	20.6	1.4	19.2	4.7
	2011 թ.	100	66.0	9.0	4.1	18.7	2.1	16.6	2.2
	2012 թ.	100	66.1	6.6	5.9	13.6	1.3	12.3	7.8
	2013 թ.	100	64.5	8.3	5.5	15.2	1.5	13.7	6.5
	2014թ.	100	68.7	5.2	6.2	15.8	1.4	14.4	4.1
	2015թ.	100	76.4	6.4	5.3	9.8	0.7	9.1	2.1
	2016թ.	100	80.5	6.4	4.0	7.4	0.8	6.6	1.7
2017թ.	100	74.8	5.7	7.1	10.6	0.7	9.9	1.8	

Աղբյուրը. ՏՏԿԱՀ 2004-2017թթ.

Գծապատկեր 6.1. Հայաստան. Դրամական եկամուտների կառուցվածքն առաջին և տասներորդ դեցիլային խմբերի տնային տնտեսությունների շրջանում, 2004 և 2017թթ. (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

(տոկոսներով)

Աղբյուրը. *SSYUL* 2004 և 2017թթ.

6.2. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը

Տնային տնտեսությունների նյութական և դրամական վիճակը բնութագրող հաջորդ ցուցանիշը տնային տնտեսության ամբողջական սպառողական ծախսերն են: Տնային տնտեսության ամբողջական սպառողական ծախսերի ներքո հասկացվում են դրամական և ոչ դրամական սպառողական ծախսերը, ինչպիսիք են՝ տնային տնտեսության կողմից սպառվող (օգտագործվող), սեփական տնտեսությունից ստացված սննդամթերքը՝ դրամով արտահայտված, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված ոչ պարենային ապրանքները և ծառայությունները:

Տնային տնտեսությունների ամբողջական սպառողական ծախսերը ներառում են տնային տնտեսությունների կողմից հաշվետու ժամանակահատվածում ձեռք բերված պարենային (ներառյալ տնից դուրս սպառված սննդամթերքի վրա կատարված ծախսերն ու տնային տնտեսության կողմից սպառվող (օգտագործվող) սեփական տնտեսությունից ստացված, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված սննդամթերքը՝ դրամով արտահայտված) և ոչ պարենային (ներառյալ երկարաժամկետ օգտագործման ապրանքների վրա կատարված ծախսերը) ապրանքների ու ծառայությունների դիմաց կատարված վճարումները, ինչպես նաև բարեկամներից կամ այլ անձանցից անվճար ստացված ոչ պարենային ապրանքները և ծառայությունները՝ դրամով արտահայտված:

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը չեն ներառում հարկեր, դրամահավաքներ, պարտքերի մարում, ալիմենտների վճարում, բարեկամներին օգնություն, տուգանքներ, վարկերի մարում և այլ սպառման հետ չկապված ծախսեր, կուտակումներ, ինչպես նաև՝ տնային տնտեսությունների արտադրական գործունեության հետ կապված ծախսեր (սերմերի, կենդանիների, հումքի ձեռքբերում):

Չնայած, որ 2012թ.-ից տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերի մասով ՀՀ ՎԿ-ն «Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական գործունեության տեսակները» (NACE) դասակարգչի կիրառումից անցում է կատարել «Անհատական սպառում՝ ըստ նպատակների» դասակարգչին (COICOP), սույն գլխում բերված սպառողական ծախսերի մասին տվյալները ներկայացված են ըստ NACE և COICOP դասակարգիչների: Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը 6.2.1 ենթաբաժնում բերվում են ըստ NACE դասակարգչի (ժամանակագրական շարքերի ապահովման նպատակով), իսկ 6.2.2-ում՝ ըստ COICOP դասակարգչի:

6.2.1. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ NACE դասակարգչի

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ NACE դասակարգչի ներառում են.

Պարենային ապրանքներ

- միս և մսամթերք
- կաթ և կաթնամթերք
- ձու
- ձուկ և ձկնամթերք
- շաքար և հրուշակեղեն
- կարագ և բուսական յուղեր
- կարտոֆիլ
- բանջարաբուստանային մշակաբույսեր
- մրգեր, հատապտուղներ, ընկուզազգիներ և խաղող
- հաց և հացամթերք
- այլ մթերք
- սնունդ տնից դուրս

Ալկոհոլային խմիչք

Ծխախոտ

Ոչ պարենային ապրանքներ

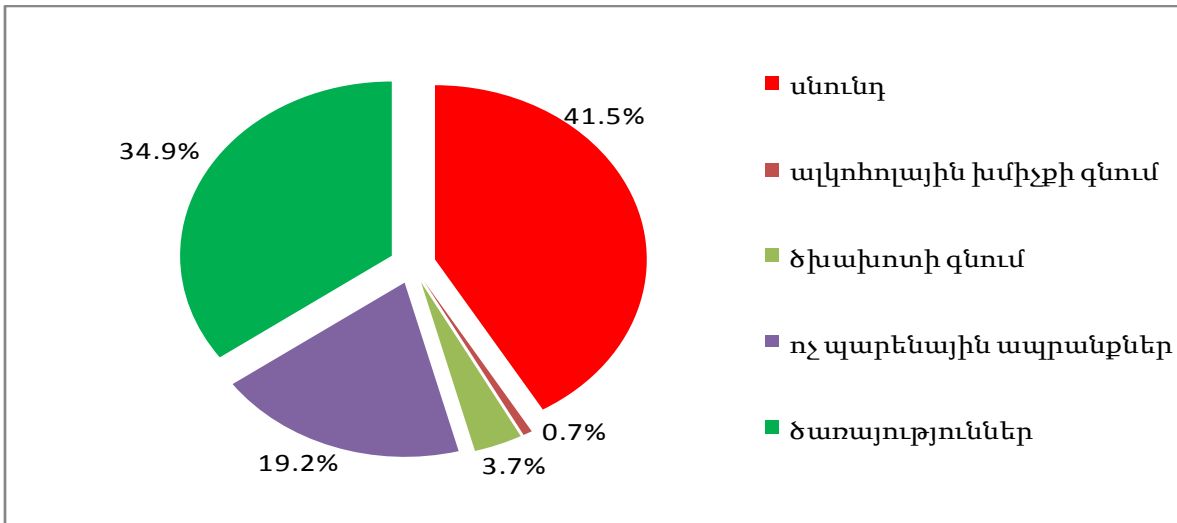
- հագուստ, կտորեղեն, կոշիկ
- կահույք, գորգեր, կենցաղային նշանակության ապրանքներ
- հիգիենայի պարագաներ և դեղամիջոցներ
- տրանսպորտային միջոցներ, դրանց պահեստամասեր և վառելիք
- այլ ոչ պարենային ապրանքներ

Ծառայություններ

- բնակ-կոմունալ, կենցաղային (առանց հեռախոսի)
- մշակութային, հանգստի և սպորտի
- կրթության, ուսուցման և նախադպրոցական դաստիարակության
- բժշկական և առողջարանային
- տրանսպորտի և կապի
- այլ

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերի կառուցվածքը 2017թ.-ին ներկայացված է Գծապատկեր 6.2-ում: Համաձայն ստացված տվյալների, բնակչության սպառողական ծախսերի մեջ սննդի վրա կատարված ծախսերը 2004թ.-ի 56.1%-ից նվազել և 2017թ.-ին կազմել են 41.5%-ի (Աղյուսակ 6.5):

Գծապատկեր 6.2. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերի կառուցվածքը 2017թ.-ին, տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական (տոկոսներով)

Աղբյուրը. SSYUZ 2017թ.

Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքի փոփոխությունն ըստ 2004, 2008, 2015-2017թթ.-ի հետազոտության արդյունքների բերված է ստորև.

Աղյուսակ 6.5. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը, 2004, 2008, 2015-2017թթ.

Ծախսերի հոդվածները	Տնային տնտեսության մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական									
	Դրամ					%				
	2004թ.	2008թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.	2004թ.	2008թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Սպառողական ծախսեր	19 251	28 878	42 867	43 978	44 413	100	100	100	100	100
այդ թվում՝										
սնունդ	10 797	14 984	18 705	18 520	18 446	56.1	51.9	43.6	42.1	41.5
որից՝										
սնունդ տնից դուրս	227	449	540	896	481	1.2	1.6	1.3	2.0	1.1
Ալկոհոլային խմիչք	163	227	237	244	321	0.8	0.8	0.6	0.6	0.7
Ծխախոտ	808	1 019	1 414	1351	1 649	4.2	3.5	3.3	3.0	3.7
Ոչ պարենային ապրանքներ	2 787	4 730	8 074	8 732	8 497	14.5	16.4	18.8	19.9	19.2
Ծառայություններ	4 696	7 918	14 437	15 131	15 500	24.4	27.4	33.7	34.4	34.9
այդ թվում՝										
առողջապահություն	1 500	1 035	2 659	2 308	2 490	7.8	3.6	6.2	5.2	5.6
կրթություն	708	1 221	488	663	1 047	3.7	4.2	1.1	1.5	2.4
բնակ-կոմունալ	1 146	2 635	5 689	6 148	6 495	6.0	9.1	13.3	14.0	14.6
տրանսպորտ	694	967	1 441	1 570	1 461	3.6	3.3	3.4	3.6	3.3
կապ	291	1 404	2 393	2 438	1 921	1.5	4.9	5.6	5.5	4.3
մշակույթ	3	3	101	196	98	0.0	0.0	0.2	0.5	0.2
հրավարանական ծառայություններ	3	16	376	447	518	0.0	0.1	0.9	1.0	1.2
այլ ծառայություններ	351	637	1 290	1 361	1 470	1.8	2.2	3.0	3.1	3.3

Աղբյուրը. SSYUZ 2004, 2008, 2015-2017թթ.

2017թ.-ին սննդամթերքի համարյա բոլոր տեսակների սպառումը նվազել է, որը կապված է նախորդ տարվա համեմատ սննդի սպառողական գների ինդեքսի աճով (4.1%-ով): Սննդի համար կատարված ծախսերի մասնաբաժինը գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների ընդհանուր սպառողական ծախսերի կազմում շարունակում է ավելի մեծ լինել քաղաքաբնակների համեմատ: Միննույն ժամանակ, 2004թ.-ի համեմատ 2017թ.-ին գյուղաբնակ տնային տնտեսություններում սննդի ձեռք բերման համար կատարված ծախսերը՝ 62.5%-ից նվազել են մինչև 47.9%: Իսկ ծառայությունների համար կատարված ծախսերի մասնաբաժինը, հատկապես կապի համար վճարվող գումարների տոկոսը բավականին բարձրացել է: Գյուղական բնակչության ոչ պարենային ապրանքների ձեռք բերման վրա կատարված ծախսերի մասնաբաժինը սպառողական ծախսերում 2017թ.-ին գերազանցել է քաղաքային բնակչության կատարած ծախսերին (համապատասխանաբար՝ 20.3% և 18.5 %): Բնակ-կոմունալ ծախսերի մասնաբաժինն ընդհանուր ծախսերի կազմում քաղաքային բնակչության շրջանում ավելի է, քան գյուղաբնակ տնային տնտեսությունների շրջանում (Աղյուսակ 6.6, Գծապատկեր 6.3):

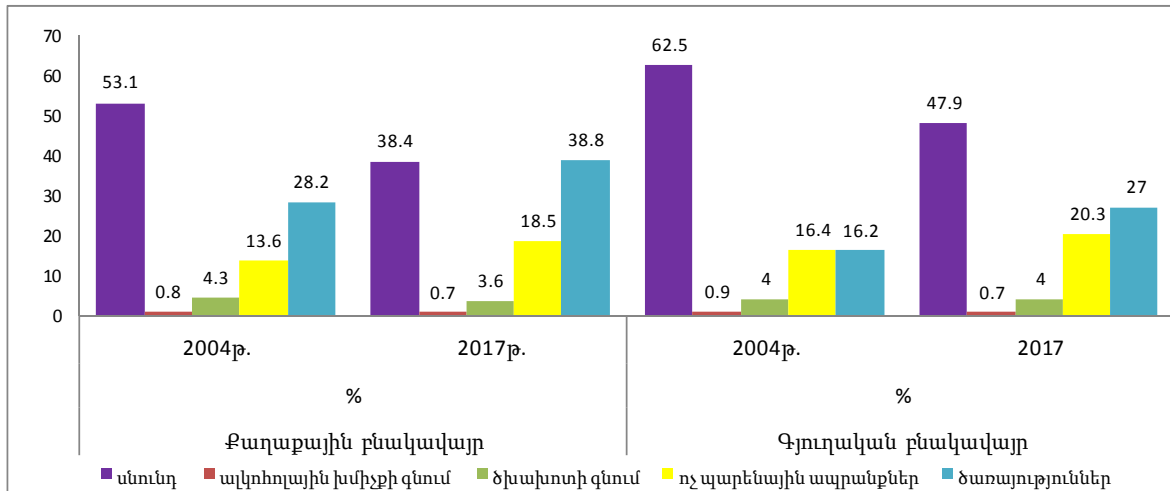
Աղյուսակ 6.6. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքն ըստ բնակավայրի տեսակի, 2004 և 2017թթ.
(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

Ծախսերի հոդվածները	Քաղաքային բնակավայր				Գյուղական բնակավայր			
	դրամ		%		դրամ		%	
	2004թ.	2017թ.	2004թ.	2017թ.	2004թ.	2017թ.	2004թ.	2017թ.
Սպառողական ծախսեր	20 933	48 611	100	100	16 458	37 753	100	100
այդ թվում՝								
սնունդ	11 109	18 675	53.1	38.4	10 281	18 082	62.5	47.9
որից՝ սնունդ տնից դուրս	321	696	1.5	1.4	72	139	0.4	0.4
ակոնոմիային խմիչք	173	345	0.8	0.7	146	283	0.9	0.7
ծխախոտ	894	1 726	4.3	3.6	666	1 527	4	4.0
ոչ պարենային ապրանքներ	2 841	9 016	13.6	18.5	2 695	7 673	16.4	20.3
ծառայություններ	5 916	18 849	28.2	38.8	2 670	10 188	16.2	27.0
այդ թվում՝								
առողջապահություն	1 794	3 044	8.6	6.3	1 012	1 610	6.1	4.3
կրթություն	976	1 302	4.7	2.7	265	642	1.6	1.7
բնակ-կոմունալ	1 382	8 075	6.6	16.6	755	3 986	4.6	10.6
տրանսպորտ	929	1 843	4.4	3.8	303	855	1.8	2.3
կապ	421	2 223	2	4.6	75	1 441	0.5	3.8
մշակույթ	4	102	0.0	0.2	0	92	0	0.2
իրավաբանական ծառայություններ	4	508	0	1	0	534	0	1.4
այլ ծառայություններ	406	1 752	1.9	3.6	260	1 028	1.6	2.7

Աղբյուրը. *SSYUՀ 2004 և 2017թթ.*

Գծապատկեր 6.3. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը 2004 և 2017թթ.-ին՝ ըստ բնակավայրի տեսակի (մեկ շնչի հաշվով, միջին ամսական)

(տոկոսներով)

Աղբյուրը.ՏՏԿԱՀ 2004 և 2017թթ.

2008-2017թթ.-ի համար տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ բնակավայրի տեսակի և առավել մանրամասն բաշխվածության, բերված են Հավելված 3-ի Աղյուսակ A6.1-ում:

6.2.2. Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը համաձայն «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» դասակարգչի (COICOP)

Տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերն ըստ COICOP դասակարգչի ներառում են.

1. Սննդամթերք և ոչ ալկոհոլային խմիչքներ,
2. Ալկոհոլային խմիչքներ և ծխախոտ,
3. Հագուստ և կոշիկ,
4. Բնակարանային ծառայություններ, ջուր, էլեկտրաէներգիա, գազ և վառելիքի այլ տեսակներ,
5. Տնային գործածության առարկաներ, կենցաղային տեխնիկա և բնակարանի ընթացիկ սպասարկում,
6. Առողջապահություն,
7. Տրանսպորտ,
8. Կապ,
9. Հանգիստ և մշակույթ,
10. Կրթություն,
11. Հյուրանոցներ, սրճարաններ և ռեստորաններ,
12. Տարբեր ապրանքներ և ծառայություններ

Աղյուսակ 6.7. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը, մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, ըստ նպատակների խմբավորված՝, 2016-2017թթ.

(դրամ)

Ծախսերի հոդվածները	Ընդամենը հանրապետություն		այդ թվում՝			
			քաղաքային բնակավայր		գյուղական բնակավայր	
	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.
Սպառողական ծախսեր	43 978	44 413	46 519	48 611	39 539	37 753
այդ թվում՝						
սննդամթերք և ոչ ակոհոլային խմիչքներ	17 624	17 965	17 183	17 979	18 396	17 944
ակոհոլային խմիչքներ և ծխախոտ	1 595	1 970	1 550	2 071	1 674	1 810
հագուստ և կոշիկ	1 887	1593	1 589	1663	2 409	1 481
բնակարանային ծառայություններ, ջուր, էլեկտրաէներգիա, գազ և վառելիքի այլ տեսակներ	8 195	6 884	9 211	8 384	6 416	4 504
տնային գործածության առարկաներ, կենցաղային տեխնիկա և բնակարանի ընթացիկ սպասարկում	1 565	1 320	1 567	1 310	1 560	1 336
առողջապահություն	4 277	4 459	5 251	5 424	2 575	2 928
տրանսպորտ	1 803	3 396	2 169	3 719	1 165	2 884
կապ	2 389	1 894	2 635	2 182	1 959	1 438
հանգիստ և մշակույթ	1 049	1 201	1 021	1 444	1 098	816
կրթություն	664	1 047	811	1 301	406	642
հյուրանոցներ, սրճարաններ և ռեստորաններ	943	528	1 423	774	103	139
այլ ծառայություններ	1 987	2 156	2 109	2 360	1 775	1 831

Աղբյուրը. *SS4UZ 2016 և 2017թթ.*

**) Համաձայն «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» ազգային դասակարգչի, հարմոնիզացված Եվրամիության «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» դասակարգչի (COICOP-HBS) հետ:*

Աղյուսակ 6.8. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը, մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, տոկոսներով, ըստ նպատակների խմբավորված*, 2016-2017թթ.

(տոկոսներով)

Ծախսերի հոդվածները	Ընդամենը հանրապետությունում		Այդ թվում՝			
			քաղաքային բնակավայր		գյուղական բնակավայր	
	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.
Սպառողական ծախսեր	100	100	100	100	100	100
այդ թվում՝						
պարենային ապրանքներ և ոչ ալկոհոլային խմիչքներ	40.1	40.4	36.9	37.0	46.5	47.5
ալկոհոլային խմիչքներ և ծխախոտ	3.6	4.4	3.3	4.3	4.2	4.8
հագուստ և կոշիկ	4.3	3.6	3.4	3.4	6.1	3.9
բնակ-կոմունալ ծառայություններ և ջեռուցում	18.6	15.5	19.8	17.2	16.2	11.9
տնային գործածության առարկաներ, կենցաղային տեխնիկա և բնակարանի ընթացիկ սպասարկում	3.6	3.0	3.4	2.7	4.0	3.5
առողջապահություն	9.8	10.0	11.3	11.2	6.5	7.8
տրանսպորտ	4.1	7.6	4.7	7.7	2.9	7.6
կապ	5.4	4.3	5.7	4.5	5.0	3.8
հանգիստ և մշակույթ	2.4	2.7	2.2	3.0	2.8	2.2
կրթություն	1.5	2.4	1.7	2.7	1.0	1.7
հյուրանոցներ, սրճարաններ և ռեստորաններ	2.1	1.2	3.1	1.6	0.3	0.4
այլ ծառայություններ	4.5	4.9	4.5	4.9	4.5	4.8

Աղբյուրը. *SSYUZ 2016 և 2017թթ.*

***) Համաձայն «Անհատական սպառում ըստ նպատակների»** ազգային դասակարգչի, հարմոնիզացված Եվրամիության «Անհատական սպառում ըստ նպատակների» դասակարգչի (COICOP-HBS) հետ:

6.3. Եկամուտների ու ծախսերի անհավասար բաշխվածության գնահատումը

Տնային տնտեսությունների ծախսերի ցուցանիշներն առավել վստահելի են եկամուտների համեմատ, քանի որ եկամուտները հաճախ թաքցվում կամ ավելի պակաս են նշվում հարցվողների կողմից (եկամուտները չբացահայտելու հակվածության էֆեկտը):

Բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի տարբերակման համար հաշվարկվում է «բնեռային» քվինտիլների հարաբերության գործակիցը: Այն է՝ 20% առավել ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակի հարաբերությունը 20% նվազագույն ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակին: Համաձայն այդ գնահատականի՝ 2017թ.-ին 2004թ.-ի համեմատ նվազել է 20% ամենաապահով և 20% ամենաանապահով բնակչության դրամական եկամուտների հարաբերակցությունը՝ 10.6 անգամից հասնելով 8.5 անգամի, իսկ սպառողական ծախսերի մասով՝ այն չնչին ավելացել է՝ 5.8 անգամից հասնելով 5.9 անգամի (Աղյուսակ 6.9):

Աղյուսակ 6.9. Հայաստան. 20% ամենաապահով և 20% ամենաանապահով բնակչության եկամուտների և ծախսերի հարաբերակցությունը, 2004, 2008-2017թթ.

(անգամ)

	2004թ.	2008թ.	2009թ.	2010թ.	2011թ.	2012թ.	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Ըստ դրամական եկամուտների	10.6	7.8	8.0	8.0	8.0	8.5	8.2	8.8	8.4	9.4	8.5
Ըստ սպառողական ծախսերի	5.8	5.2	5.1	5.2	5.4	5.2	5.2	5.6	5.6	5.4	5.9

Աղբյուրը. *SSYULZ 2004,2008-2017թթ.*

Աղյուսակ 6.10. Հայաստան. 10% ամենաապահով և 10% ամենաանապահով բնակչության եկամուտների և ծախսերի հարաբերակցությունը, 2004, 2008-2017թթ.

(անգամ)

	2004թ.	2008թ.	2009թ.	2010թ.	2011թ.	2012թ.	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Ըստ դրամական եկամուտների	20.8	14.1	14.5	14.2	14.8	15.9	15.0	16.6	16.4	17.5	16.8
Ըստ սպառողական ծախսերի	9.5	8.0	7.9	8.1	8.5	8.2	8.2	9.1	9.0	8.3	9.8

Աղբյուրը. *SSYULZ 2004,2008-2017թթ.*

Բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի «բևեռային» դեցիլների հարաբերության գործակիցը (այն է, 10% առավել ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակի հարաբերությունը 10% նվազագույն ապահովված բնակչության եկամուտների կամ ծախսերի մակարդակին) ավելի ցայտուն է, քան քվինտիլային հարաբերության գործակիցը: 2017թ.-ին այդ հարաբերակցությունն, ըստ սպառողական ծախսերի, կազմել է 9.8 անգամ, իսկ ըստ բնակչության դրամական եկամուտների՝ 16.8 անգամ:

Բնակչության եկամուտների և ծախսերի բաշխման անհավասարության գնահատման հիմնական ցուցանիշի՝ Ջինիի գործակցի վերլուծությունը բերված է սույն զեկույցի երրորդ գլխում:

Տնային տնտեսությունների մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական սպառողական ծախսերի կառուցվածքի փոփոխությունը 2004-2017թթ.-ին, ըստ դեցիլային խմբերի, բերված է Հավելված 3-ի Աղյուսակ A6.2 –ում:

Ինչպես և սպասվում էր, անապահով տնային տնտեսությունների սննդի համար կատարվող ծախսերի մասնաբաժինն ընդհանուր սպառողական ծախսերի կազմում ավելի մեծ է, քան միջին հանրապետականը: Դիտարկվող ժամանակահատվածում (2004-2017թթ.) կրկնակի ավելացել են առաջին դեցիլային խմբի տնային տնտեսությունների ծառայությունների վրա կատարված ծախսերը (Գծապատկեր 6.4, Աղյուսակ 6.11): Տասներորդ դեցիլի տնային տնտեսությունների կողմից կատարված ծախսերի մասնաբաժինն ընդհանուր սպառողական ծախսերի կազմում, թե՛ ծառայությունների, և թե՛ ոչ պարենային ապրանքներ ձեռք բերելու վրա, առաջին դեցիլի տնային տնտեսությունների համեմատ զգալիորեն տարբերվում է:

Աղյուսակ 6.11. Հայաստան. Սպառողական ծախսերի կառուցվածքն ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2017թթ.-ին, (մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական)

(տոկոսներով)

Դեցիլային խմբեր ըստ սպառողական ծախսերի	Տարիներ	Սպառողական ծախսեր	այդ թվում՝				
			սննդամթերք*	ալկոհոլային խմիչք	ձխախոտ	ոչ պարենային ապրանքներ	Ծառայություններ
I	2004 թ.	100	73.4	0.4	5.1	8.6	12.5
	2008 թ.	100	67.4	0.4	4.5	7.3	20.4
	2009 թ.	100	63.6	0.2	5.1	7.7	23.4
	2010 թ.	100	64.6	0.3	3.9	8.5	22.7
	2011 թ.	100	62.9	0.3	4.4	8.2	24.2
	2012 թ.	100	63.2	0.3	4.3	7.8	24.4
	2013 թ.	100	62.0	0.2	4.7	8.7	24.4
	2014թ.	100	60.0	0.2	3.4	10.5	25.9
	2015թ.	100	60.2	0.2	4.0	10.8	24.8
	2016թ.	100	60.2	0.2	3.3	12.2	24.1
2017թ.	100	56.9	0.2	3.2	12.6	27.1	
II	2004 թ.	100	71.4	0.4	4.7	10.2	13.3
	2008 թ.	100	66.3	0.4	4.0	8.2	21.1
	2009 թ.	100	63.1	0.3	4.1	9.2	23.3
	2010 թ.	100	63.5	0.3	4.2	9.3	22.7
	2011 թ.	100	62.9	0.4	4.6	9.1	23.0
	2012 թ.	100	60.0	0.3	4.1	11.6	25.0
	2013 թ.	100	59.3	0.3	4.4	11.7	24.3
	2014թ.	100	57.4	0.3	4.5	13.1	24.7
	2015թ.	100	57.9	0.3	4.7	12.3	24.8
	2016թ.	100	55.6	0.3	3.8	14.1	26.2
2017թ.	100	55.6	0.2	4.5	14.2	25.5	
III	2004 թ.	100	71.7	0.6	5.1	8.9	13.7
	2008 թ.	100	62.8	0.4	4.4	9.4	23.0
	2009 թ.	100	61.0	0.4	4.7	10.6	23.3
	2010 թ.	100	61.6	0.5	4.3	11.1	22.5
	2011 թ.	100	61.7	0.4	4.0	10.9	23.0
	2012 թ.	100	57.8	0.3	4.4	13.1	24.4
	2013 թ.	100	56.9	0.4	4.9	14.0	23.8
	2014թ.	100	57.4	0.4	3.6	13.8	24.8
	2015թ.	100	58.1	0.4	3.4	13.2	24.9
	2016թ.	100	57.3	0.4	4.3	12.9	25.1
2017թ.	100	55.0	0.3	4.0	15.3	25.4	
IV	2004 թ.	100	69.5	0.4	5.3	10.7	14.1
	2008 թ.	100	60.4	0.6	4.1	11.1	23.8
	2009 թ.	100	59.6	0.5	4.7	11.7	23.5
	2010 թ.	100	60.7	0.6	4.1	11.5	23.1
	2011 թ.	100	60.6	0.3	4.5	11.8	22.8
	2012 թ.	100	56.4	0.3	3.9	14.0	25.4
	2013 թ.	100	57.4	0.3	4.4	14.5	23.4
	2014թ.	100	56.0	0.3	3.9	14.6	25.2

Դեցիլային խմբեր ըստ սպառողական ծախսերի	Տարիներ	Սպառողական ծախսեր	աղ թվում`				
			աննդամները*	պլոնիային խմբի	ծխախոտ	ոչ պարենային սպրանքներ	Ծառայություններ
	2015թ.	100	54.0	0.3	4.7	16.4	24.6
	2016թ.	100	53.4	0.4	4.0	15.7	26.5
	2017թ.	100	54.7	0.4	4.2	15.8	24.9
V	2004 թ.	100	66.6	0.6	5.2	11.5	16.1
	2008 թ.	100	57.5	0.6	4.7	12.2	25.0
	2009 թ.	100	58.2	0.6	5.0	12.1	24.1
	2010 թ.	100	59.2	0.6	4.1	12.0	24.1
	2011 թ.	100	58.6	0.4	4.3	12.0	24.7
	2012 թ.	100	54.6	0.4	4.1	15.1	25.8
	2013 թ.	100	54.7	0.4	4.1	16.9	23.9
	2014թ.	100	53.0	0.3	4.2	16.0	26.5
	2015թ.	100	52.6	0.3	4.1	17.1	25.9
	2016թ.	100	49.2	0.4	4.0	17.5	28.9
	2017թ.	100	51.9	0.4	3.7	18.2	25.8
	VI	2004 թ.	100	64.1	0.7	4.9	12.5
2008 թ.		100	57.1	0.5	3.9	13.5	25.0
2009 թ.		100	55.1	0.7	4.5	12.9	26.8
2010 թ.		100	57.4	0.6	4.4	13.7	23.9
2011 թ.		100	59.7	0.5	3.6	13.5	22.7
2012 թ.		100	53.6	0.5	3.6	17.8	24.5
2013 թ.		100	52.6	0.4	4.5	17.2	25.3
2014թ.		100	51.9	0.5	4.0	17.6	26.0
2015թ.		100	48.7	0.5	4.0	19.6	27.2
2016թ.		100	48.6	0.5	3.8	18.3	28.8
2017թ.		100	49.8	0.4	4.0	18.5	27.3
VII		2004 թ.	100	61.7	0.8	4.5	13.9
	2008 թ.	100	55.3	0.6	3.5	16.0	24.6
	2009 թ.	100	54.7	0.9	3.8	15.3	25.3
	2010 թ.	100	55.3	0.7	4.3	14.6	25.1
	2011 թ.	100	58.1	0.8	4.1	13.8	23.2
	2012 թ.	100	53.0	0.6	3.3	17.0	26.1
	2013 թ.	100	51.2	0.4	4.4	17.2	26.8
	2014թ.	100	50.0	0.5	4.2	18.9	26.4
	2015թ.	100	49.1	0.5	3.7	18.9	27.8
	2016թ.	100	45.0	0.5	3.7	20.3	30.5
	2017թ.	100	48.7	0.6	3.7	19.4	27.6
	VIII	2004 թ.	100	59.3	0.9	4.8	13.7
2008 թ.		100	52.5	0.9	3.9	16.6	26.1
2009 թ.		100	51.5	0.9	3.9	17.0	26.7
2010 թ.		100	54.8	0.9	3.7	15.8	24.8
2011 թ.		100	56.3	0.7	3.6	15.1	24.3
2012 թ.		100	51.0	0.8	3.9	17.3	27.0
2013 թ.		100	50.6	0.8	3.3	18.3	27.0
2014թ.		100	48.3	0.6	3.6	19.3	28.2
2015թ.		100	46.3	0.6	3.8	20.5	28.8
2016թ.		100	38.6	0.4	3.4	24.7	32.9
2017թ.		100	45.8	0.6	3.3	20.7	29.6
IX		2004 թ.	100	55.1	1.0	4.0	16.3
	2008 թ.	100	47.3	0.8	3.2	19.1	29.6
	2009 թ.	100	49.2	1.1	3.3	17.2	29.2
	2010 թ.	100	52.1	1.4	3.7	17.2	25.6
	2011 թ.	100	53.0	1.1	3.4	15.5	27.0
	2012 թ.	100	48.2	0.7	3.3	18.7	29.1
	2013 թ.	100	46.5	0.8	3.1	21.4	28.2
	2014թ.	100	45.9	0.7	3.1	20.0	30.3
	2015թ.	100	44.5	0.7	3.7	20.1	31.0
	2016թ.	100	36.8	0.7	2.6	22.2	37.7
	2017թ.	100	40.4	0.7	3.0	22.4	33.5
	X	2004 թ.	100	38.0	1.1	2.9	18.6
2008 թ.		100	40.1	1.2	2.6	22.6	33.5

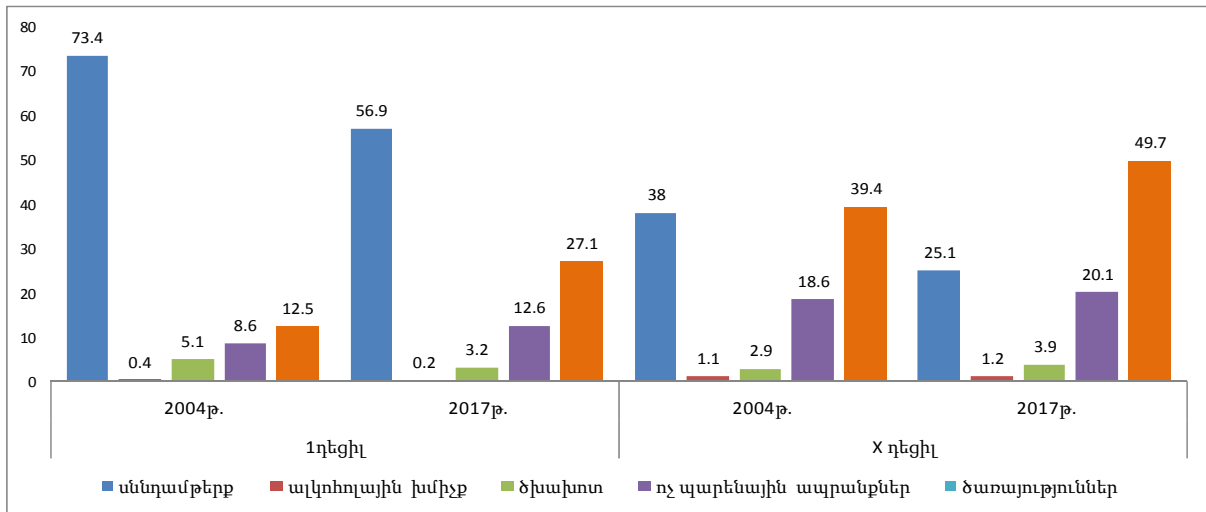
Ղեցիլային խմբեր ըստ սպառողական ծախսերի	Տարիներ	Սպառողական ծախսեր	աղ թվում`				
			աննդամները*	ալկոհոլային խմիչք	ծխախոտ	ոչ պարենային ապրանքներ	Ծառայություններ
	2009 թ.	100	38.9	1.2	2.5	20.1	37.3
	2010 թ.	100	38.3	1.4	2.3	20.1	37.9
	2011 թ.	100	39.0	1.0	2.2	21.1	36.7
	2012 թ.	100	36.2	1.1	2.5	22.3	37.9
	2013 թ.	100	34.7	1.0	2.1	20.3	41.9
	2014թ.	100	30.7	0.9	2.5	20.6	45.3
	2015թ.	100	27.2	0.7	1.7	21.3	49.1
	2016թ.	100	31.1	0.8	1.8	21.7	44.6
	2017թ.	100	25.1	1.2	3.9	20.1	49.7

Աղբյուրը. SSՀԱՀ 2004,2008-2017թթ.

*) ներառյալ սեփական արտադրության աննդամների սպառման արժեքը

Գծապատկեր 6.4. Հայաստան. Տնային տնտեսությունների անվանական սպառողական ծախսերի կառուցվածքը I-ին և X-րդ ղեցիլային խմբերում 2004 և 2017թթ. (մեկ շնչի հաշվով, միջին ամսական)

(տոկոսներով)

Աղբյուրը. SSՀԱՀ 2004 և 2017թթ.

*) ներառյալ սեփական արտադրության աննդամների սպառման արժեքը

Երբ **Էներգակիրների** վրա ծախսվող գումարները դիտարկվում են ըստ **սպառողական ծախսերի** ղեցիլային խմբերի բաշխվածության, ապա պարզ երևում են սպառման մեջ առկա տարբերությունները: Այսպես, 2017թ.-ին գազի վրա I ղեցիլային խումբը միջինում մեկ շնչի հաշվով ծախսել էր ամսական 1165 դրամ, X ղեցիլային խումբը՝ 5 433 դրամ, իսկ Էլեկտրաէներգիայի վրա, համապատասխանաբար՝ 1 384 և 4 167 դրամ:

6.4. Տնային տնտեսությունների սպառումը

Տնային տնտեսությունների կենսամակարդակը բնութագրող ցուցանիշներից է սննդամթերքի սպառումը: Սպառված սննդամթերքին է վերաբերվում այն մթերքը, որը հաշվետու ժամանակահատվածում գնվել, ստացվել է սեփական տնտեսությունից կամ ստացվել՝ որպես նվիրատվություն:

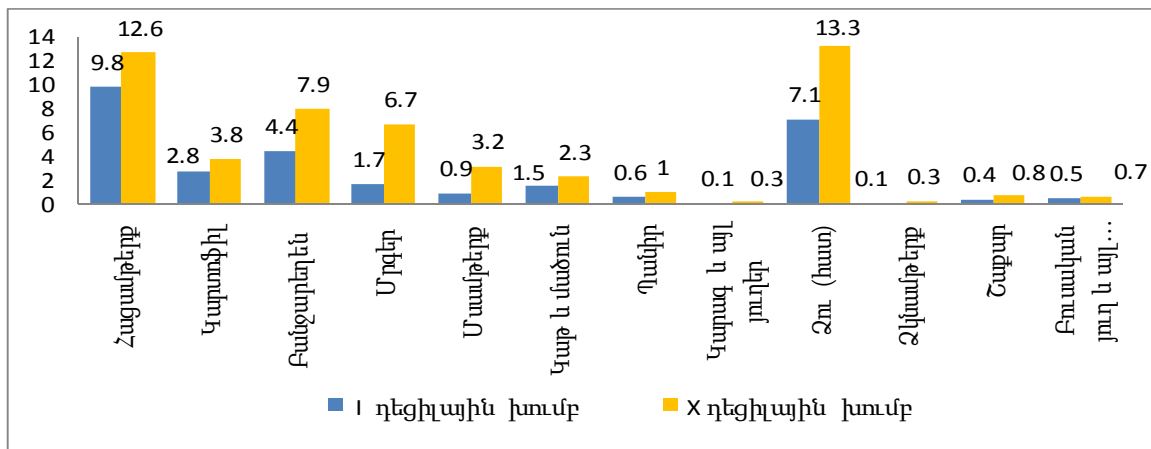
Սննդամթերքի սպառումը ներկայացված է հետևյալ սննդախմբերի կտրվածքով՝

- հացամթերք
- կարտոֆիլ
- բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր
- մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված
- շաքարավազ
- միս և մսամթերք
- ձկնամթերք
- կաթ և մածուն
- ձու
- պանիր
- կարագ և յուղ
- բուսական և այլ յուղեր:

Երբ սննդամթերքի սպառումը դիտարկվում է ըստ **սպառողական ծախսերի** դեցիլային խմբերի բաշխվածության, ապա պարզ երևում են սպառման մեջ առկա տարբերությունները: Այսպես, 2017թ.-ին ձկնամթերքի սպառումը մեկ ամսվա կտրվածքով մեկ շնչի հաշվով տասներորդ դեցիլում 5.3 անգամ գերազանցում է այդ սննդամթերքի սպառմանն առաջին դեցիլում, մրգերի սպառումը՝ 3.6անգամ, միս և մսամթերքի սպառումը գերազանցում է 3.0 անգամ, կարագի և ձվի սպառումը՝ 2.3 անգամ, բանջարեղենի և բոստանային մշակաբույսերի ու պանրի սպառումը՝ 1.8 անգամ, կաթի և մածունի սպառումը՝ 1.6 անգամ(Գծապատկեր 6.5):

Գծապատկեր 6.5 Հայաստան. Հիմնական սննդամթերքի միջին ամսական սպառումը 2017թ.-ին ըստ I և X դեցիլային խմբերի սպառողական ծախսերի

(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, կիլոգրամներով)

Աղբյուրը. SSYUZ 2017թ

Աղյուսակ 6.12–ում բերված է հիմնական սննդամթերքի միջին ամսական սպառումն ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի բաշխվածության 2004 և 2008-2017թթ.-ին (տնային տնտեսության մեկ անդամի հաշվով):

Աղյուսակ 6.12. Հայաստան. Հիմնական սննդամթերքի սպառումն ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի 2004, 2008-2017թթ.-ին

(մեկ շնչի հաշվով միջին ամսական, կիլոգրամներով)

2004 թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.8	12.5	12.2	12.9	12.7	12.9	12.4	13.2	13.8	13.1	12.8
Կարտոֆիլ	4.0	3.9	3.7	3.93	3.9	4.1	3.9	4.3	4.4	4.3	4.3
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	5.3	3.7	4.3	4.8	5.1	5.7	5.4	6.2	6.3	6.4	6.3
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	2.7	1.6	1.7	2.0	2.4	2.6	2.8	3.2	3.4	3.8	4.2
Միս և մսամթերք	1.4	0.7	0.8	1.0	1.1	1.3	1.4	1.7	1.9	2.3	2.6
Կաթ և մածոն, լիտր	1.9	1.3	1.6	2.0	1.9	1.9	2.0	2.2	2.4	2.1	1.9
Պանիր	0.7	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9
Կարագ և յուղ	0.2	0.4	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.7
Ձու, հատ	8.5	5.2	6.4	7.8	8.2	8.8	8.7	9.7	10.9	10.9	11.7
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.6	0.6
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3

2008 թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.7	11.5	11.8	12.2	12.5	13.2	13.5	13.4	13.1	12.9	13.0
Կարտոֆիլ	3.9	3.3	3.5	3.6	3.8	4.0	3.9	4.1	4.2	4.2	4.2
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.3	5.2	5.4	5.9	5.9	6.1	7.0	7.0	6.6	6.5	7.1
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.9	2.0	2.5	2.7	3.4	3.8	4.8	4.8	4.9	5.0	5.1
Միս և մսամթերք	2	1	1.2	1.3	1.6	1.8	2.1	2.2	2.5	2.8	3.5
Կաթ և մածոն, լիտր	1.7	1.3	1.4	1.6	1.6	1.8	1.9	2.0	1.9	1.8	1.9
Պանիր	1.06	1.20	1.34	1.16	1.04	1.00	1.01	0.97	0.93	0.94	1.01
Կարագ և յուղ	0.4	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5
Ձու, հատ	10.1	5.9	7.8	8.5	9.0	10.5	10.6	11.5	11.5	12.7	13.2
Ձկնամթերք	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.7	0.8	0.8	0.7	0.6	0.7	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6

2009թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.3	11.9	12.0	12.2	12.0	12.1	12.0	12.4	12.4	12.8	12.6
Կարտոֆիլ	3.9	3.8	3.6	3.6	3.9	3.9	4.0	4.0	4.0	4.4	4.0
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.1	4.3	4.8	5.2	5.9	6.4	6.1	6.6	6.9	7.0	7.4
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	4.5	2.5	2.8	3.7	3.8	4.3	4.4	5.2	5.7	5.9	6.9

2009թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Միս և մսամթերք	2.0	1.0	1.3	1.5	1.7	1.7	1.9	2.2	2.4	2.9	3.4
Կաթ և մածուց, լիտր	1.7	1.1	1.4	1.5	1.7	1.6	1.7	2.1	2.1	2.0	1.9
Պանիր	1.0	0.7	0.8	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.2	1.2	1.2
Կարագ և յուղ	0.4	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5
Չու, հատ	10.5	6.9	8.4	9.2	9.5	10.4	10.6	11.3	12.2	13.1	13.5
Զկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.7	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.6	0.7	0.7	0.8	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6

2010թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.9	11.5	11.3	11.5	11.8	11.7	12.5	11.7	12.2	12.4	12.2
Կարտոֆիլ	3.9	3.4	3.5	3.6	3.8	3.8	4.0	3.8	4.1	4.3	4.2
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	5.7	3.8	4.7	5.0	5.4	5.9	6.1	6.0	6.6	6.7	7.0
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	4.3	2.0	2.6	3.1	3.7	3.9	4.4	4.7	5.1	5.9	7.4
Միս և մսամթերք	1.8	0.7	1.0	1.2	1.4	1.6	1.8	2.0	2.2	2.6	3.1
Կաթ և մածուց, լիտր	1.7	1.3	1.3	1.4	1.7	1.7	1.7	1.7	1.9	1.9	2.0
Պանիր	0.8	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0
Կարագ և յուղ	0.3	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.5
Չու, հատ	11.1	7.2	9.1	9.9	10.9	11.2	12.0	11.6	12.6	12.9	13.2
Զկնամթերք	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6

2011թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.2	11.1	11.2	11.4	11.7	12.0	12.7	13.0	13.2	13.1	12.6
Կարտոֆիլ	3.6	2.8	3.1	3.2	3.4	3.4	3.9	4.0	4.0	4.2	4.3
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.5	4.3	5.0	5.6	6.2	6.2	7.2	7.3	7.6	7.9	7.9
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	4.0	1.9	2.5	2.8	3.4	3.5	4.1	4.7	5.1	5.5	6.8
Միս և մսամթերք	1.8	1.0	1.2	1.3	1.5	1.6	1.8	2.1	2.0	2.4	2.9
Կաթ և մածուց, լիտր	1.7	1.0	1.4	1.3	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0	1.9	2.0
Պանիր	0.8	0.4	0.6	0.6	0.8	0.8	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Չու, հատ	11.2	7.4	8.3	9.3	10.3	10.6	12.0	13.0	13.5	13.6	14.6
Զկնամթերք	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6

2012թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	12.2	10.6	10.7	10.8	11.4	11.8	12.3	12.9	13.1	13.7	14.5
Կարտոֆիլ	3.6	2.9	3.1	3.3	3.3	3.4	3.6	3.8	3.9	4.1	4.1

2011թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.3	5.2	5.6	6.4	6.3	6.9	7.9	7.3	7.9	8.7
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	4.2	1.4	2.4	2.5	3.1	3.8	4.5	5.2	5.3	6.1	7.7
Միս և մսամթերք	1.9	1.0	1.3	1.3	1.5	1.7	1.9	2.2	2.4	2.6	3.3
Կաթ և մածուն, լիտր	1.5	1.0	1.1	1.2	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	2.0	2.0
Պանիր	0.9	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4
Ձու, հատ	10.8	7.1	8.1	9.2	10.2	10.5	11.3	11.7	12.8	13.0	14.5
Զկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
Շաքար	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4

2013թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.8	10.9	10.5	10.8	11.3	11.6	11.7	12.2	12.5	13.0	13.7
Կարտոֆիլ	3.5	3.0	3.2	3.3	3.6	3.6	3.5	3.6	3.8	3.9	4.1
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.0	4.9	5.3	6.3	6.3	7.0	7.4	7.7	8.0	8.8
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.9	1.2	2.0	2.5	2.8	3.5	3.9	4.9	5.2	5.9	6.9
Միս և մսամթերք	1.9	0.8	1.2	1.4	1.6	1.6	2.0	2.2	2.4	2.6	3.3
Կաթ և մածուն, լիտր	1.5	0.8	1.2	1.2	1.5	1.5	1.6	1.8	1.8	1.9	1.8
Պանիր	0.8	0.6	0.6	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0
Կարագ և յուղ	0.3	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
Ձու, հատ	10.4	6.3	8.0	8.7	9.6	10.2	10.7	11.5	12.1	13.4	13.7
Զկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5

2014թ.	Ընդամենը	Ըստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.3	9.8	10.5	10.6	11.2	11.3	11.4	11.8	12.1	12.1	12.3
Կարտոֆիլ	3.4	3.1	3.1	3.0	3.3	3.4	3.4	3.7	3.5	3.6	3.4
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.4	4.3	4.8	5.7	6.0	6.4	6.7	7.3	8.0	4.5	7.7
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.8	1.3	1.9	2.6	3.2	3.9	4.0	4.8	5.0	5.5	6.2
Միս և մսամթերք	1.9	0.9	1.2	1.5	1.8	1.8	2.0	2.1	2.3	2.6	3.2
Կաթ և մածուն, լիտր	1.7	1.3	1.6	1.4	1.7	1.8	1.7	1.6	1.9	1.8	2.0
Պանիր	0.8	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3
Ձու, հատ	10.9	6.1	8.6	9.6	11.0	11.0	11.6	12.3	12.4	13.2	13.1
Զկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.5	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6

2015թ.	Հնդա- մենը	Հստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.4	9.9	10.2	10.6	11.0	11.5	11.5	11.9	12.4	12.4	12.6
Կարտոֆիլ	3.5	3.2	3.3	3.3	3.4	3.4	3.4	3.6	3.6	3.6	3.8
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.1	5.1	5.6	6.2	6.5	7.2	7.9	8.0	8.2	7.6
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.9	1.8	2.6	3.0	3.1	3.7	4.3	4.5	5.0	5.2	5.9
Միս և մսամթերք	1.9	1.0	1.3	1.4	1.5	1.8	1.9	2.2	2.3	2.6	3.1
Կաթ և մածուն, յիտր	1.8	1.4	1.5	1.6	1.6	2.0	1.9	2.1	2.0	1.9	2.1
Պանիր	0.9	0.6	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Ձու, հատ	10.5	6.3	8.7	9.1	10.0	10.5	10.7	12.0	12.2	12.3	13.4
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4
Շաքար	0.6	0.4	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6

2016թ.	Հնդա- մենը	Հստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	11.3	9.8	10.0	10.1	10.8	11.3	11.9	12.1	12.0	12.4	12.6
Կարտոֆիլ	3.4	2.8	3.0	2.9	3.2	3.5	3.6	3.7	3.5	3.7	3.8
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.6	4.4	5.3	5.5	6.4	7.0	7.3	7.7	7.7	7.4	7.9
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.9	1.7	2.3	2.4	3.2	3.8	4.2	4.9	4.9	5.4	6.7
Միս և մսամթերք	2.0	0.9	1.2	1.4	1.6	1.9	2.2	2.2	2.4	2.7	3.2
Կաթ և մածուն, յիտր	1.8	1.5	1.3	1.6	1.6	1.8	1.9	2.0	2.0	2.0	2.3
Պանիր	0.9	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	0.9	1.0	1.0
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.3
Ձու, հատ	10.7	7.1	8.2	9.3	9.9	10.7	11.7	12.1	12.2	12.8	13.3
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Շաքար	0.6	0.4	0.4	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7

2017թ.	Հնդա- մենը	Հստ սպառողական ծախսերի դեցիլային խմբերի									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X
Հացամթերք	10.6	9.4	9.9	10.1	10.7	10.5	10.7	11.0	11.1	11.2	11.3
Կարտոֆիլ	3.3	3.2	3.0	3.0	3.1	3.3	3.3	3.6	3.6	3.4	3.5
Բանջարեղեն և բոստանային մշակաբույսեր	6.2	4.3	5.4	5.8	6.0	6.3	6.3	6.8	7.1	6.7	7.6
Մրգեր և հատապտուղներ, ներառյալ չորացված	3.5	1.6	2.3	2.8	2.9	3.5	3.5	3.9	4.6	4.3	5.8
Միս և մսամթերք	1.9	1.1	1.3	1.4	1.5	1.8	1.9	2.1	2.3	2.6	3.3
Կաթ և մածուն, յիտր	1.8	1.3	1.6	1.6	1.8	1.8	1.8	1.9	2.0	2.0	2.1
Պանիր	0.8	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0
Կարագ և յուղ	0.2	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3
Ձու, հատ	10.6	6.5	7.8	8.7	9.6	10.5	11.3	11.8	12.2	12.6	14.6
Ձկնամթերք	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4
Շաքար	0.4	0.3	0.4	0.3	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Բուսական յուղ և այլ յուղեր, լիտր	0.6	0.4	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7

Աղբյուրը. SSԿԱՀ 2004, 2008-2017թթ.